

Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Date Received : 27.01.2019
Kabul Tarihi / Date Accepted : 15.10.2019
Yayın Tarihi / Date Published : 31.12.2019

 <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2019..-518405>

VİDEO-BLOG KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN ÖZ DÜZENLEMELİ ÖĞRENME STRATEJİLERİ ÜZERİNE ETKİSİ*

Elif TAŞLIBEYAZ¹

ÖZ

Video-bloglar, video paylaşım sitelerinin kullanım sıklığının artmasıyla günden güne daha popüler hale gelmiştir. Bu sayede video-bloglar, eğitim de dâhil olmak üzere pek çok alanda kullanılmaya başlanmıştır. Bu çalışmanın amacı, video-blogların, öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejilerine olan etkisini incelemektir. Çalışmanın araştırma yöntemi nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı, karma metottur. Çalışmanın nicel kısmını deneysel desenden, nitel kısmını ise sesli düşünme protokolünden elde edilen veriler oluşturmuştur. Araştırmanın katılımcıları, bir devlet üniversitesi eğitim fakültesindeki 40, 4.sınıf öğrencisidir. Bu öğrenciler iki gruba ayrılmışlardır. Deney grubu bir ders kapsamında dönem boyunca video-blog kullanmış, diğer grup ise video-blog kullanmamıştır. Daha sonra bu öğrencilerin bir ölçek yardımıyla ölçülen öz düzenlemeli öğrenme stratejileri karşılaştırılmıştır. Ayrıca deney grubunda yer alan öğrencilerden 10 tanesi ile sesli düşünme protokolü kullanılarak, video-blogların bu öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenmeleri üzerine yaptığı katkılara yönelik yorumlar incelenmiştir. Sonuç olarak; ölçekten elde edilen verilere göre deney ve kontrol grupları arasında fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Öğrenme stratejileri açısından öğrencilerin video-bloglarında kendi videolarına yapılan yorumlardan yola çıkarak, eksiklikleri üzerine odaklandıkları da görülmüştür. Sesli düşünmeden elde edilen verilerden ise, video-blogların öğrenmeyi kolaylaştırdığı, öğrencilerin derse olan ilgilerini artırdığı sonuçları elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Blog, Video-blog, Vlog, Öz-düzenlemeli öğrenme, Karma metot.

THE EFFECT OF VIDEO BLOG USE ON SELF-REGULATED LEARNING STRATEGIES OF STUDENTS

ABSTRACT

Video-blogs become more popular day by day with the increasing frequency of video sharing sites. In this way, video-blogs, including educational areas began to be used in many fields. The purpose of this study is to examine the effect of video-blogs on students' self-regulated learning strategies. The research method is a mixed method in which a combination of qualitative and quantitative methods is used. The quantitative part of the study is obtained from experimental design and the qualitative part is obtained from the think aloud protocol. Participants of the study consist of 40 4th students at Faculty of Education in a state university. The students have separated into two groups. Experimental group uses a video-blog and control group does not use video-blog in one lesson during semester. Then, the groups are compared with self-regulated learning strategies measured by using a scale. In addition, 10 of the students in the experimental group using the think aloud protocol, their comments on the contributions of video-blogs on self-regulated are also examined. As a result, there is no difference between the experimental and control groups according to the results obtained from the scale. The students focused on their deficiencies with comments made on their videos in their video-blogs in terms of learning strategies. It is observed that video-blogs facilitated learning and increased their interest of the students obtained from think-aloud protocol.

Keywords: Blog, Video-blog, Vlog, Self-regulated learning, Think-aloud protocol, Mixed method.

* Bu makaleye esas olan çalışmanın ilk taslağı 13. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumu'nda sunulmuştur.

¹ Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, etaslibeyaz@erzincan.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-9770-6824>

1.GİRİŞ

Teknoloji ve internetin hızlı gelişimi; her alanı olduğu gibi sosyal medya alanını da etkisi altına almıştır. Özellikle son zamanlarda daha sık kullanılan Web 2.0 teknolojileri ile kullanıcıların sosyalleşmek adına internet ortamına girmesi sağlanmış, bu kullanıcılar tarafından pek çok içerik geliştirilmesi ve yayınlanması mümkün hale gelmiştir (Deperlioğlu & Köse, 2010). Kullanılan Web 2.0 teknolojilerinden biri de webloglardır (Baran & Ata, 2013). "weblog" veya daha yaygın ifadesi ile blog, kişilerin kendilerini internet ortamında ifade ettikleri ve ilgi alanlarına göre çeşitli konular hakkında yazı yazdıkları internet günlükleri olarak tanımlanmaktadır (Dilmen, 2007). Bloglar, özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra dikkat çekmiş olup, insanların medya kuruluşları dışındaki kişilerden de bilgi alma isteklerinden doğmuş ve yaygınlaşmıştır (Kaye, 2005). Daha sonra eğitim ortamlarında da kullanılmaya başlayan bloglar, bu ortamlarda öğretmen ve öğrenci iletişimini artıran, bireysel çalışma imkânı veren bir araç olarak karşımıza çıkmıştır (Kim, 2008). Hatta yapılan pek çok çalışmada blogların eğitim amaçlı kullanımının, öğrencilerin derse karşı ilgisini artırdığı ve o dersin öğrenilmesini kolaylaştırdığı da göze çarpmıştır (Deng & Yuen, 2009; Lee & Bonk, 2016; Liu, 2016).

Blogların kullanımı, Youtube sitesinin gündeme gelmesi ve video paylaşım sıklığının artması ile farklılaşma yaşamıştır. Video paylaşımında kolaylık sunulması, bloglardaki yazıların yerini videolar, "blog" ismini ise video-blog (vlog)'lara bırakmıştır (Mutlu & Bazarcı, 2017; Özdel, 2018). Böylece ortaya çıkan vloglar, videoların da popülerleşmesiyle kişilerin ilgilerini video kullanarak sunmalarını, söyleyeceklerini de bu şekilde duyurmalarını sağlayan bir teknoloji olarak günümüzdeki yerini almıştır (Biel, Aran, & Gatica-Perez, 2011). Son zamanlarda kişiler, günlük videolarını vloglara yükleyip kendilerini takip eden kişilerin yorumları yoluyla onlarla iletişime geçerek, kişisel yaşam ve deneyimlerin paylaştıkları bu alanı sıklıkla kullanmaktadır.

Alan yazına bakıldığında vlogların özellikle reklamcılık ve eğitim alanlarında kullanımına ilişkin çeşitli çalışmalara yer verildiği görülmüştür (Deng & Yuen, 2009; Mutlu & Bazarcı, 2017; Özdel, 2018; Snelson, 2015). Reklamcılıkta özellikle ürün tanıtımlarında, insanların dikkatinin bu ürünlere çekilmesinde ve pazarlama stratejilerinde vloglardan yararlandığı gözlenmiştir (Cesur & İnanç, 2018). Bu anlamda sosyal medyada var olma ve bir iş kolu olarak vlogger olma üzerine çalışmalar yapıldığı ve vlogların bu alandaki önemine vurgu yapıldığı gözlenmiştir (Bayazıt vd., 2019; Menekşe, 2019). Bununla birlikte eğitim alanında da -çok sayıda olmasa da- vlogların kullanıldığı bazı çalışmalara rastlanmıştır. Bu konuda yapılan bir çalışmada web tabanlı öğrenme ortamlarında vlog kullanımı incelenmiştir (Matsuura vd., 2007). Eğitime yönelik çalışmalarının pek çoğunda ise İngilizce eğitiminde audio ve video blogların kullanımına yoğunlaşmıştır (Shih, 2010; Sukiman, 2016). Bu çalışmalarda İngilizce eğitiminde telaffuz, akıcı konuşma, kelime bilgisi ve konuşma becerisinin gelişmesi için vloglara yer verildiği görülmüştür. Sonuçta ise öğrencilerin videoda konuşma sırasında kullandıkları kelimeleri sonradan hatırlamalarının kolaylaştığı, vlogların İngilizce konuşma becerisi ve motivasyona katkıda bulunduğu ortaya çıkmıştır (Liu, 2016; Wulandari, 2019). Çünkü vlog kullanımı ile kişilerin akran değerlendirmesine tabi tutulması ve anında geri dönüt alınabilen, sonradan tekrar tekrar incelenebilen etkileşimli bir öğrenme ortamı oluşturulması mümkün olmuştur (Liu, 2016; Özdel, 2018; Shih, 2010).

Öz düzenlemeli öğrenme ise, kişinin bir konuyu anlayabilmesi ve öğrenme çevresini kontrol edebilmesi için amaçlar koyması, bu amaçları başarmasına yardım edecek stratejiler seçmesi, bu stratejileri uygulaması ve amaçlarına yönelik süreçleri izlemesi olarak ifade edilen bir öğrenme sürecidir (Schunk & Zimmerman, 2012). Bu süreç genel olarak dört aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşama (amaç); öğrenmeyi harekete geçirecek bir amacın olması, ikinci aşama (işlem); öğrencilerin öğrenmeye yönelik bir girişimde, etkinlikte bulunması, üçüncü aşama (izleme); öğrencinin kendi gelişimini izleyebilmesi ve dördüncü aşama (değerlendirme) ise; öğrencinin kendi öğrenmesini değerlendirmesidir (Cennamo, Ross, & Rogers, 2002; Ertmer & Newby, 1996).

Bu çalışma; öz düzenlemeli öğrenmenin bu dört adımı göz önünde bulundurularak bir ders kapsamında öğrencilerin bireysel olarak oluşturdukları vlogları kullanması ve dönem sonunda bu öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejileri konusundaki gelişmelerinin incelenmesi şeklinde planlanmıştır. Bu amaçla öğrenciler, Eğitim Yazılımlarının Tasarımı seçmeli dersinde (Bu derste öğrencilere video düzenleme ve montajlama yaptırılmıştır) dönem başında bireysel olarak vlog oluşturmuşlardır. Daha sonra seçtikleri konular üzerine dönem boyunca hazırlayacakları videoları, vloglara yüklemiştirler. Her öğrenci videolar yükledikten sonra birbirinin yüklediği videoları vloglar üzerinden yorum yapmış ve dönem sonunda da her öğrenci kendi videolarının bir değerlendirmesini yapmıştır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, bir derste vlog kullanmanın, öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejileri üzerine etkisini incelemektir. Araştırma kapsamında değerlendirilecek olan araştırma soruları ise aşağıdaki gibidir;

Eğitim Yazılımlarının Tasarımı dersinde kullanılan vlogların öğrencilerin;

Öz-düzenlemeli öğrenme stratejileri üzerindeki etkisi nasıldır?

- Öğrenmeleri üzerindeki etkisi nasıldır?
- Güdülenme stratejileri üzerindeki etkisi nasıldır?
- Öğrenme stratejileri üzerindeki etkisi nasıldır?
- Öz-değerlendirmeleri üzerindeki etkisi nasıldır?

1.2. Araştırmanın Önemi

Vloglar, kişinin kendi oluşturduğu platformda kendi sunumu ile gerçekleşen paylaşım ortamlarıdır. Bu ortamlarda kullanıcılar, kendi videolarını/yazılarını oluşturup, kendilerine ait bir ortam oluşturabilmektedirler. Vloglarla ilgili eğitim ortamlarında bazı çalışmalar yapılmış ve öğrenme, motivasyon üzerine olumlu sonuçlar alınmıştır (Snelson, 2015; Sukiman, 2016; Liu, 2016; Sun, 2012). Fakat alan yazında vlogların eğitim ortamlarında kullanımı üzerine yapılan araştırmaların yeterli olmadığı ifade edilmiştir (Griffith & Papacharissi, 2010). Hâlbuki özellikle üniversite öğrencilerine yüz yüze öğretimin yanında, bir tartışma platformunun yer aldığı ve akran değerlendirmesinin mümkün olduğu etkileşimli bir ortam olarak vlogların faydalı olacağına inanılmaktadır. Ayrıca yapılan çalışmalarda vlog kullanımının, öğrenme üzerindeki etkisi değerlendirilirken, öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenmelerinin incelenmesine yönelik bir çalışmaya da rastlanmamıştır. Vlog kullanımının bireysel öğrenmeyi ön plana çıkararak, öğrencilerin öz-düzenlemeli öğrenme stratejilerini geliştirebileceği düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmanın, vlogların kullanıldığı bir derste öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenmeleri konusunda fikir sahibi olmak açısından önemli olduğuna inanılmaktadır. Bu araştırmanın, gelecekte vloglara yönelik olarak yapılacak olan çalışmaların yapılandırılmasına da katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni

Bu çalışmada, karma metot kullanılmıştır. Karma metot, araştırmacının hem nitel hem de nicel veri toplama ve analiz yöntemlerini tek bir çalışmada birleştirdiği bir çalışmadır (Creswell, 1999). Çalışmanın nicel verileri, deneysel desen kullanılarak elde edilmiştir. Kullanılan deneysel desende, ön testin kullanılmadığı, son test kontrol gruplu desen tercih edilmiştir (McMillan & Schumacher, 2010). Araştırmada katılımcı grubu ikiye ayrılmış, vlog kullanan ve kullanmayan öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme becerileri dönem sonunda bir ölçek yardımıyla ölçülmüş, sonuçlar karşılaştırılmıştır. Çalışmanın nitel verileri ise sesli düşünme protokolü yardımıyla toplanmıştır. Sesli düşünme, kişilerin öğretim süreci içinde ne düşündüklerini ifade ettikleri, bir bilginin kazanılmasında kişilerden direk görüş alınan bir metot olarak tanımlanmıştır (Van Someren, Barnard, & Sandberg, 1994). Bu kapsamda da vlog kullanan bu öğrencilerin bir kısmından sesli düşünme tekniği ile vloglara yönelik öz-değerlendirme yapımları istenmiştir.

2.2. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada Türkçeye uyarlaması, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış olan “Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeği” (Büyüköztürk, Akgün, Kahveci, & Demirel, 2004) kullanılmıştır. Güdülenme ve Öğrenme Stratejileri Ölçeği, Pintrich, Smith, Garcia ve McKeachie'nin (1991) geliştirdikleri “Motivated Strategies for Learning Questionnaire” ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanmış halidir. Bu ölçekte iki bölüm yer almaktadır. Bunlardan biri “Güdülenme” diğeri, “Öğrenme Stratejileri” dir. Her iki grupta yer alan öğrencilere dönem sonunda öz-düzenlemeli öğrenme durumlarını değerlendirmek amacıyla bu ölçek uygulanmıştır. Katılımcılar bu ölçekte yer alan her bir ifadeye ilişkin katılma düzeylerini “benim için kesinlikle yanlış” (1) ile “benim için kesinlikle doğru” (7) arasında değişen Likert tipi yedili derecelendirme ölçeği üzerine işaretlemişlerdir.

Öğrencilerin ders kapsamında oluşturdukları ve bir dönem boyunca kullandıkları vloglara yönelik öğrenme, öğrenme stratejileri, motivasyon ve öz-değerlendirmeleri bağlamındaki düşünceleri, sesli düşünme tekniği yardımıyla ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Sesli düşünme uygulamasına öğrenciler arasından gönüllülük esasına göre seçilen 10 kişi katılmıştır. Bu öğrencilere sesli düşünme protokolünden önce kendilerini değerlendirmeye yönelik olan bir takım sorular verilmiştir. Bu sorular, uygulanan ölçek çerçevesindeki maddeler dikkate alınarak oluşturulmuştur. Görüşme soruları kapsamında öğrenciler, vlog kullanımını öğrenme, güdülenme, öğrenme stratejileri ve öz değerlendirme çerçevesinde değerlendirmişlerdir. Sesli düşünme sırasında öğrencilerin elinde bulunan değerlendirme maddeleri aşağıdaki gibidir;

Vloglarınızı incelerken aşağıdaki maddeler ile ilgili yorumlarınızı sesli olarak yapınız.

Bu derste kullanılan;

Vlogların öğrenmem üzerine etkisi

Vlogların derste motivasyonum üzerine etkisi

Vlogları kullanırken geliştirdiğim öğrenme stratejileri

Vlogların öz-değerlendirmem üzerine etkisi

Bu maddelere cevap veren öğrenciler ile vlogların öz düzenlemeli öğrenme stratejileri üzerine etkisi derinlemesine incelenmiştir.

2.3. Katılımcılar

Bu çalışmanın katılımcılarını, Türkiye’de bir devlet üniversitesindeki Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü’nde öğrenim gören 40, 4. sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Bu öğrenciler, amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme göre seçilmişlerdir. Ölçüt örnekleme, örneklemin problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişilerden/durumlardan oluşturulması şeklinde açıklanmaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2012). Bu yönteme göre bu öğrencilerin seçilmesinin nedeni, vlog kullanabilecekleri, video montaj programlarını öğrendikleri ve örnek videolar hazırladıkları bir ders almalarıdır. İki farklı şubede yer alan bu öğrencilerin bir şubeden vlog oluşturmaları istenmiş ve bu grup deney grubu olarak belirlenmiştir. Diğer grup ise vlog oluşturmadan derste videolarını sunan, kontrol grubu olarak çalışmada yer almıştır.

2.4. Dersin Tanımlanması

Uygulama, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü 4. Sınıf öğrencilerinin aldığı seçmeli bir ders olan Eğitim Yazılımlarının Tasarımı dersinde gerçekleştirilmiştir. Bu derste video montajlama ve düzenleme programları ile videoların hazırlanması ve uygun video efektleri kullanılarak etkili videoların oluşturulması amaçlanmıştır. Eğitim Yazılımlarının Tasarımı dersi 14 hafta boyunca her hafta 3 saat olarak işlenmiştir. Dersi iki şube halinde toplamda 40 öğrenci almıştır. Bu iki şubeden biri deney, diğeri kontrol grubu olarak -rastgele şekilde- belirlenmiştir.

2.5. Uygulama Süreci

Deney grubundaki öğrenciler, her iki haftada bir öğrendikleri efektler ve özellikleri kullanarak, seçtikleri bir konuda video hazırlamış ve bu videoları “blogger” uygulamasında oluşturdukları vloglara yüklemişlerdir. Bu öğrenciler, ertesi hafta dersin işleneceği güne kadar birbirlerinin vloglarına erişerek, yüklenen videolara ilişkin yorumlarını yapmışlardır. Kontrol grubundaki öğrenciler ise sadece hazırladıkları videoları, derste izlemiş ve ders sırasında yorumlamışlardır.

Bu ders, öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejilerini değerlendireceği için, öz-düzenlemeli öğrenme stratejileri adımlarına göre planlanmıştır. Deney grubundaki öğrenciler kendilerine birer vlog oluşturmuşlardır. Daha sonra ders, öz düzenlemeli öğrenme aşamalarına göre aşağıdaki gibi işlenmiştir;

Amaç; Öğrencilerin seçtikleri bir konuda video çekerek ve uygun video efektlerini kullanarak etkili video kullanımını öğrenmesi.

İşlem; Videoların oluşturulması ve dersten önceki gün vloglara yüklenmesi.

İzleme; Öğrencilerin birbirlerinin vloglarına yüklediği videoları izlemesi ve kullandığı video efektlerinin uygunluğu ve videonun etkililiğine yönelik vloglar üzerinden değerlendirmelerini yapması.

Değerlendirme; Öğrencilerin kendi videolarına yapılan yorumlar çerçevesinde kendini değerlendirmesi ve sıradaki videosunu bu yorumları dikkate alarak hazırlaması (Şekil 1).

Kontrol grubundaki öğrenciler ise, bu adımları vlog oluşturmadan uygulamışlardır. Aynı amaç kapsamında öğrenciler videolarını hazırlamış, ders sırasında sunmuşlardır. Derste arkadaşları tarafından videoya yönelik sözlü yorumlar yapılmıştır. Daha sonra kişi kendi videosunu yine sözlü olarak değerlendirmiştir.

Şekil 1. Deney grubu uygulama süreci

2.6. Veri Analizi

Öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejilerine yönelik olarak uygulanan ölçek, kestirimsel analize tabi tutulmuş ve iki grubu karşılaştırmak için bu ölçek verilerine, bağımsız değişkenler t-testi uygulanmıştır. Ayrıca araştırmacı tarafından hazırlanan vlog değerlendirme sorularına sesli düşünme sırasında öğrenciler tarafından yapılan yorumlar, içerik analizi yoluyla analiz edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu çalışmanın amacı, bir ders kapsamında bireysel olarak oluşturulan video-blogların, öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejilerine olan etkisini incelemektir. Bu açıdan bir ölçek yardımıyla iki gruba ayrılan öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejileri incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Video-blog kullanan öğrencilerin bir kısmından da sesli düşünme ile öz-düzenlemeli öğrenme stratejilerine yönelik değerlendirmeler alınmıştır. Öğrencilerin yaptıkları yorumlardan verilen örneklerde, öğrenci isimleri yerine *Ö1*, *Ö2* gibi kodlar kullanılmıştır. Toplanan bu veriler aşağıda sunulmuştur.

3.1. Vlogların Öz-Düzenlemeli Öğrenme Stratejileri Üzerine Etkisi

Öz düzenlemeli öğrenme ölçeğine verilen cevaplara göre öğrencilerin puanları hesaplanmış ve bu puanlar toplanarak deney ve kontrol grubunun toplam ölçek puanları elde edilmiştir. Kontrol ve deney grubuna uygulanan bu ölçeğin verileri her bir grupta yer alan öğrenci sayısı 30'dan az olduğu için olduğundan öncelikle normallik testine tabi tutulmuştur. Verilerin normal dağılım göstermesi ($p < 0,05$) üzerine parametrik testlerden bağımsız değişkenler t-testi uygulanmıştır. Uygulanan test sonuçları Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1.
Vlogların Öz-Düzenlemeli Öğrenme Stratejileri Üzerine Etkisi

Gruplar	N	X	SS
Deney grubu	20	442,2	37,2
Kontrol grubu	20	417,0	47,2

Tabloya göre öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejileri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($t(38) = 1.87$, $p = .069$). Bu sonuç, vlogların deney ve kontrol grupları arasında öz düzenlemeli öğrenme açısından bir farklılığa neden olmadığını göstermektedir.

3.2. Vlogların Öğrenme Üzerine Etkisi

Vlogların öğrenme üzerine etkisine yönelik öğrencilerden alınan sesli düşünme verileri analiz edilmiş ve Tablo 2'de görüldüğü gibi kod/temalara ayrılmıştır.

Tablo 2. <i>Vlogların Öğrenme Üzerine Etkisi</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Öğrenmeyi kolaylaştırma	6	46,1
Eksiklikleri fark edip, yorumlarla farklı bakış açısı geliştirme	4	30,7
Yaptıklarını sosyal yaşama aktarabilme	2	15,3
Kahıncılığı sağlama	1	7,69

Tablo 2'ye göre vlog kullanan öğrenciler, vlogların öğrenmeyi kolaylaştırdığını, videoların belli bir ortamda yer almasının kendilerinin ve arkadaşlarının ödevlerini ve gelişimlerini izleyerek daha iyi öğrenme gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir. Vloglara yapılan yorumlar ile hem başkalarının hem de kendi eksikliklerini fark ettiklerini böylece bu eksiklikleri gidermeye yönelik daha çok çalıştıklarını ve daha çok zaman ayırarak etkili bir öğrenme gerçekleştirdiklerini söylemişlerdir. Ayrıca vlog oluşturarak sosyal ortamda kendilerini ifade ettikleri bir ortam oluşturduklarını, derste öğrendiklerini sosyal bir ortama aktarabildiklerini de ifade etmişlerdir. Bu konuda yapılan öğrenci yorumlarından biri aşağıdaki gibidir;

“...Ders daha iyi geçiyor, öğrendiklerimizi yaşama aktarabiliyoruz. Çünkü yapılan vloglar da öğrenilenlerle hem bir vlog sahibi oluyoruz hem de izleyici kitlemizi artırabiliyoruz...” (Ö1)

3.3. Vlogların Motivasyon (Güdülenme Stratejileri) Üzerine Etkisi

Öğrencilerin vlogların onları derse motive edip etmediği ve hangi özelliklerin buna neden olduğuna ilişkin yaptıkları yorumlar kod/temalara ayrılmış ve Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3.	f	%
<i>Vloglar Motivasyon Üzerine Etkisi</i>		
Sosyal medyada kendini ifade edebilmeyi sağlaması	3	30
Vloglara yapılan yorumların derse olan ilgiyi artırması	3	30
Dersin eğlenceli olmasını sağlaması	2	20
Dikkatin dağılmasını engellemesi	1	10
Blogger kısıtlılığının olumsuz etkisi	1	10

Tablo 3'e bakıldığında öğrencilerin büyük bir kısmının vlogların, motivasyonlarını artırdığına yönelik yorum yaptığı görülmüştür. Bu öğrenciler, birbirlerine yaptıkları yorumların derse olan ilgilerini artırdığını, sosyal medyada kendini ifade edebilme deneyimi yaşadıkları için bu uygulamadan olumlu yönde etkilendiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerden biri ise blogger uygulamasının video yükleme alanının yetersiz olmasının, derste vlog hazırlamaya yönelik motivasyonunu düşürdüğünü söylemiştir. Bu konuda yapılan öğrenci yorumlarından biri aşağıdaki gibidir;

“...Motive ettiğini düşünmüyorum çünkü daha önce böyle bir uygulama yapıp kimsenin bir sosyal medyada paylaşacağını düşünmüyordum. En azından bir vlog sahibi olup, onun düzenlenmesi hakkında bir sürü bilgi edinmek derse olan ilgimi artırdı...” (Ö3)

3.4. Vlog Kullanılarak Oluşturulan Öğrenme Stratejileri

Vlog kullanılarak oluşturulan yeni öğrenme stratejilerine yönelik yapılan yorumlar, kod/temalara ayrılarak aşağıdaki gibi sıklık değerlerine göre sıralanmıştır (Tablo 4).

Tablo 4.	f	%
<i>Vlog Kullanılarak Oluşturulan Öğrenme Stratejileri</i>		
Daha çok video inceleme ve değerlendirme	8	42,1
Eksikliklere odaklanma ve onları düzeltmeye yönelme	7	36,8
Videoların amaca uygun olması için öykü yaprağı tasarlama	2	10,5
Başkalarından yardım istemek/başkalarının videolarından yararlanma	2	10,5

Bu konuda yapılan yorumlara bakıldığında (Tablo 4) öğrencilerin, videolarını hazırlamadan önce daha çok video incelediği (arkadaşlarının videoları veya internette yer alan videolar) ve onları değerlendirdikten sonra kendi ödevlerini hazırlamaya başladıkları dikkat çekmiştir. Yine öğrencilerin vloglarında kendi videolarına yapılan yorumlardan yola çıkarak, eksiklikleri üzerine çalıştıkları ve bunları gidermeye odaklandıkları da görülmüştür. Kurgunun önemini fark eden öğrencilerin videoları hazırlamadan önce öykü yaprağı oluşturmaya başladığı da gözlenmiştir. Bu konuda yapılan öğrenci yorumlarından biri aşağıdaki gibidir;

“...Kurgu yönümün zayıf olduğunu fark ettim. Bunun için videoyu hazırlamadan önce bir öykü yaprağı oluşturdum, sonrasında daha kısa zamanda daha iyi videolar hazırladığımı gördüm...” (Ö4)

3.5. Vlogların Öz-Değerlendirme Üzerine Etkisi

Vlogların öğrencilerin kendini değerlendirmesine olan katkısı üzerine yaptıkları yorumlar kod/temalara ayrılmış ve sıklık değerleri ile Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo5.*Vlogların Öz-Değerlendirme Üzerine Etkisi*

	<i>f</i>	<i>%</i>
Yapılan yorumların öz-değerlendirmeyi kolaylaştırması	5	50
Eksiklerin görülmesi ve düzeltilmesi	5	50

Tablo 5'e bakıldığında öğrencilerin kendilerini değerlendirmeye yönelik yaptığı yorumlara göre, arkadaşlarının akran değerlendirmesi yapması, öğrencilerin öz değerlendirme yapmalarını kolaylaştırmıştır. Çünkü bu sayede öğrenciler, kendi eksiklerini daha net şekilde görmüşler ve bu eksiklerin tamamlanması üzerine odaklanmışlardır. Bu konuda yapılan öğrenci yorumlarından biri aşağıdaki gibidir;

"...Videoları izlerken kullanılan efektleri yerinde mi kullandım ya da fazla mı oldu, bunlara daha çok dikkat ettim. Yapılan yorumlara göre videomda bir uyum var mı ona bakıp kendi stratejilerim dâhilinde değerlendirme yaptım ve videomu düzenledim..." (Ö9)

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada öğrencilerin bu derste video-blog oluşturmaları ve kullanmalarının öz düzenlemeli öğrenme stratejileri üzerine etkisi değerlendirilmiştir. Bu bölümde ise bulgulardan bazıları, alan yazında yer alan diğer çalışmalarla birlikte değerlendirilip, tartışılmıştır.

Bulgulara göre deney ve kontrol grubu olarak iki kısma ayrılan öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejileri karşılaştırılmış ve aralarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Fakat sesli düşünme protokolüne göre yapılan yorumlara göre öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme stratejilerine yönelik olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre öğrenciler, derste vlog kullanmanın öğrenmelerini olumlu yönde etkilediğini söylemişlerdir. Öğrenciler, vlogların öğrenmeyi kolaylaştırdığını, eksiklerini fark ederek bu eksiklikleri tamamlamaya yönelik çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuç, öğrencilerin birbirlerinden geri bildirim aldıkları akran değerlendirmesi sayesinde çalışmalarına farklı açılardan bakabilmeleri ile ilişkilendirilebilir. Çünkü akran değerlendirme, öğrenmede aktif katılım ve sorumluluğu artırırken, düşünmeyi daha üst seviyelere çıkarmakta ve daha eleştirel hale getirmektedir (Ballantyne, Hughes, & Mylonas, 2002; Cihanoğlu, 2008). Literatürde yer alan çalışmalara göre vlogların akran değerlendirmesine imkân tanıyarak geri dönüt almayı sağladığı, öğrenme üzerine de olumlu etki yaptığı görülmüştür (Cavanagh, Bower, Moloney, & Sweller, 2014; Fidan & Debbağ, 2018; Liu, 2016; Snelson, 2015).

Öğrencilerin derse yönelik motivasyonlarına (güdülenme stratejileri) ilişkin yaptıkları yorumlar, vloglar sayesinde derse olan ilgilerinin arttığı, ve değerlendirmeler sayesinde dersin daha eğlenceli hale geldiğine yöneliktir. Yapılan çalışmalara bakıldığında bu konuda benzer sonuçlara ulaşan araştırmalara rastlanmıştır (Cakir, 2013; Snelson, 2015; Yang et al., 2011). Ayrıca öğrencilerin sosyal medya ortamında kendilerini ifade etmesinin de vlogger olmaları yönünde atılan bir adım olduğundan onları derse teşvik ettiği gözlenmiştir. Bu sonucun sebebi, öğrencilerin -vloglar sayesinde- dersin sosyal medya ortamına entegre edilmesinin, onları olumlu şekilde etkilediği düşünülebilir. Alan yazında da özellikle dijital yerli olarak adlandırılan bu kuşakta yer alan öğrenciler için sosyal medyada yer almanın önemli olduğu ve onların kendilerini bu ortamda kolaylıkla ifade ettikleri (Bilgiç, Duman, & Seferoğlu, 2011; Prensky, 2001; Yıldız, 2012) bilinmektedir.

Çalışmadan elde edilen bir başka bulgu, vlogların öğrencilerin kendi öğrenme stratejilerini oluşturmalarına imkân sağlayıp sağlamadığıdır. Bu konuda yapılan yorumlardan, öğrencilerin ilgilendikleri konulara yönelik daha çok video izledikleri görülmüştür. Ayrıca yapılan yorumları değerlendirip, eksiklerini gidererek çalışmaya başladıkları ortaya çıkmıştır. Bu durum; öğrencilerin hem sosyal medya ortamında kendini ifade etme, hem de başkalarının değerlendirmeleriyle eksikliklerini gidererek, derste daha başarılı olma istekleri ile ilişkilendirilebilir. Literatürdeki çalışmalarda da vlogların öğrencileri öğrenmeye ve eksikliklerini gidermeye yönelik çalışmaya teşvik ettiği görülmüştür (Cavanagh et al., 2014; Hung, 2011; Liu, 2016; Shih, 2010). Öğrencilerin öz-değerlendirme süreçlerinde vloglara yapılan yorumların etkisi olduğu da ortaya çıkmıştır. Bu sonuç da öğrenmede geri bildirim önemine dikkat çekmektedir. Yapılan çalışmalarda geri bildirim, öğrenmenin doğru şekilde yapılandırılmasında oldukça önemli bir yere sahip olduğu belirtilmektedir (Dilekmen & Ada, 2005; Seven & Engin, 2008).

Sonuç olarak; öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenmeye yönelik olarak uygulanan nicel verilerin sonuçlarında, gruplar arasında fark olmadığı ortaya çıkmıştır. Öğrencilerden alınan nitel verilerden ise, vlogların öğrenmeyi kolaylaştırdığı, öğrencilerin derse olan ilgilerini artırdığı görülmüştür. Ayrıca yapılan akran değerlendirmeleri ile öğrencilerin kendi eksiklerine odaklanmaları ve bu eksikleri gidermeye yönelik çalışma yapmaları, daha çok video izlemeleri, birbirlerinden yardım alarak öğrenmeleri de geliştirdikleri farklı öğrenme stratejilerinden olmuştur.

Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda, öğrencilere derslerde bireysel olarak vlog kullanılması, bu vloglarda paylaşılan videolara yönelik akran değerlendirmesine fırsat tanınarak, bilgi paylaşımı ve etkileşimin

artırılması önerilebilir. Ayrıca öğrencilerden öz-değerlendirme yapmaları istenerek, eksikliklerini gidermelerine imkân tanınabilir. Vlogun sosyal medya ortamında kendilerini tanıtmaya konusundaki etkilerinden bahsedilip, öğrencilerin derse olan ilgileri de artırılabilir.

KAYNAKÇA

- Baran, B. ve Ata, F. (2013). Üniversite öğrencilerinin web 2.0 teknolojileri kullanma durumları, beceri düzeyleri ve eğitsel olarak faydalanma durumları. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 192-208.
- Biel, J.-I., Aran, O., & Gatica-Perez, D. (2011). You Are Known by How You Vlog: Personality Impressions and Nonverbal Behavior in YouTube. *Paper presented at the 5th ICWSM*, (446-449).
- Bilgiç, H. G., Duman, D., & Seferoğlu, S. S. (2011). Dijital yerlilerin özellikleri ve çevrim içi ortamların tasarlanmasındaki etkileri. *Akademik Bilişim*, 2(4), 1-7.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Kahveci, Ö. ve Demirel, F. (2004). Güdülenme ve öğrenme stratejileri ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 4(2), 207-239.
- Byrne, J., & Humble, A. (2007). An introduction to mixed method research. *Atlantic research centre for family-work issues*, 1-4.
- Cakir, H. (2013). Use of blogs in pre-service teacher education to improve student engagement. *Computers & Education*, 68, 244-252.
- Cavanagh, M., Bower, M., Moloney, R., & Sweller, N. (2014). The effect over time of a video-based reflection system on preservice teachers' oral presentations. *Australian Journal of Teacher Education (Online)*, 39(6), 1.
- Cennamo, K. S., Ross, J. D., & Rogers, C. S. (2002). Evolution of a web-enhanced course: Incorporating strategies for self-regulation. *Educause Quarterly*, 25(1), 28-33.
- Cesur, D. K. ve İnanç, A. S. (2018). Günümüz yeni marka elçileri olarak vlogger'ların tüketici kanaatleri üzerindeki rolü: tüketici/takipçi yorumları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 68-77.
- Deng, L., & Yuen, A. H. (2009). Blogs in higher education: *Implementation and issues*. *TechTrends*, 53(3), 95.
- Deperlioğlu, Ö., & Köse, U. (2010). Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı. *X. Akademik Bilişim Konferansı*, 10, (437-442).
- Dilmen, N. E. (2007). Yeni medya kavramı çerçevesinde internet günlükleri-bloglar ve gazeteciliğe yansımaları. *Marmara İletişim Dergisi*, 12(12), 113-122.
- Ertmer, P. A., & Newby, T. J. (1996). The expert learner: Strategic, self-regulated, and reflective. *Instructional science*, 24(1), 1-24.
- Fidan, M. ve Debbag, M. (2018). The Usage of Video Blog (vlog) in the "School Experience" Course: The Opinions of the Pre-service Teachers. *Journal of Education and Future*, 13, 161-177.
- Griffith, M., & Papacharissi, Z. (2010). Looking for you: An analysis of video blogs. *First Monday*, 15(1), 31 Ocak 2019 tarihinde <https://journals.uic.edu/ojs/index.php/fm/article/view/2769> adresinden alınmıştır.
- Hung, S. T. (2011). Pedagogical applications of Vlogs: An investigation into ESP learners' perceptions. *British Journal of Educational Technology*, 42(5), 736-746.
- Jääskeläinen, R. (2010). Think-aloud protocol. *Handbook of translation studies*, 1, 371-374.
- Kaye, B. K. (2005). It's a blog, blog, blog world: Users and uses of weblogs. *Atlantic Journal of communication*, 13(2), 73-95.
- Kim, H. N. (2008). The phenomenon of blogs and theoretical model of blog use in educational contexts. *Computers & Education*, 51(3), 1342-1352.
- Lee, J., & Bonk, C. J. (2016). Social network analysis of peer relationships and online interactions in a blended class using blogs. *The Internet and Higher Education*, 28, 35-44.
- Liu, M.-h. (2016). Blending a class video blog to optimize student learning outcomes in higher education. *The Internet and Higher Education*, 30, 44-53.
- McMillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). *Research in Education: Evidence-Based Inquiry*, MyEducationLab Series. Pearson. New Jersey.
- Mutlu, B. ve Bazarıcı, S. (2017). Marka işbirlikleri için yeni bir alan: youtube içerik üreticileri ve kanal toplulukları üzerine netnografik bir araştırma. *27. Akdeniz İletişim Konferansı*, (30-45).
- Özdel, G. (2018). Yeni Reklam Ortamı Olarak Vlog'Larda Ürün Tanıtımı ve Anlam Üretimi. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, 2(1), 1-15.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the horizon*, 9(5), 1-6.
- Shih, R.-C. (2010). Blended learning using video-based blogs: Public speaking for English as a second language students. *Australasian Journal of Educational Technology*, 26(6), 883-897.
- Snelson, C. (2015). Vlogging about school on YouTube: An exploratory study. *New Media & Society*, 17(3), 321-339.
- Sukiman, S. L. (2016). *The use of video-based blogs to enhance ESL students' oral presentation skills*. Master Thesis. Universiti Teknologi Mara. Malaysia.
- Sun, Y.-C. (2012). Examining the effectiveness of extensive speaking practice via voice blogs in a foreign language learning context. *CALICO journal*, 29(3), 494.

- Yang, C., & Chang, Y. S. (2012). Assessing the effects of interactive blogging on student attitudes towards peer interaction, learning motivation, and academic achievements. *Journal of Computer Assisted Learning*, 28(2), 126–135.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, A. K. (2012). Sosyal paylaşım sitelerinin dijital yerlilerin bilgi edinme ve mahremiyet anlayışına etkisi. *Bilgi Dünyası*, 13(2), 529-542.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

The use of blogs has changed with the introduction of the Youtube site and the increase in the frequency of video sharing. The convenience of video sharing has left the place on blogs to videos, and the name “blog” to video-blogs (vlogs) (Mutlu & Bazarıcı, 2017; Özdel, 2018). Recently, individuals have uploaded their daily videos to vlogs and communicated through the comments of those who followed them, and started to use this platform where personal life and experiences shared.

It has been seen that there are various studies on the use of vlogs especially in advertising and education areas in the literature (Deng & Yuen, 2009; Mutlu & Bazarıcı, 2017; Özdel, 2018; Snelson, 2015). As a result, it has been observed that vlogs are used in advertising promotions and attracting people. In addition, there are some studies about usage of vlog in education. These studies mostly focus on the use of audio and video blogs in English (as a second language) education. Vlogs were used for the development of vocabulary and speaking skills in English education. Positive results were finally obtained in the studies (Liu, 2016) because it was possible to use peer review and to create an interactive learning environment that can be instantly returned to feedback (Liu, 2016; Özdel, 2018; Shih, 2010).

Self-regulated learning is a learning process that is defined as individuals’ choosing a strategy to help them understand a topic and control the learning environment, choosing strategies to help them achieve these goals, applying these strategies and following the processes for their purposes (Schunk & Zimmerman, 2012) Self-regulated learning consists of four stages. First stage is having a purpose to learn. Second stage is a learning attempt. Third stage is following his/her own development and the fourth stage is the evaluation (Cennamo, Ross, & Rogers, 2002; Ertmer & Newby, 1996). This study was planned according to these four steps of self-regulated learning and the students used individually generated vlogs in a course. Consequently, it was examined their development according to the self-regulated learning strategies.

This study is important for the students to have an idea about self-regulated learning in a course where videos of vlogs are created. The availability of vlogs and the ways in which vlogs influence students' motivation and learning strategies can be determined. In addition, this study can contribute to future studies about creating vlogs in educational environments.

2. Method

In this study, mixed method was used. Mixed method is a study in which the researcher combines both qualitative and quantitative data collection and analysis methods in a single study (Creswell, 1999). Quantitative data of the study were obtained by using experimental design. In the experimental design, the pre-test was not used and the post-test control group method was preferred (McMillan & Schumacher, 2010). Qualitative data of the study were collected by means of think aloud protocol.

The implementation was carried out in the “Design of Educational Software” lesson. The aim of this course is to prepare videos with some video editing programs and to create effective videos using appropriate video effects. The lesson is scheduled for three hours every week for 14 weeks in a semester. A total of 40 students (participants of the study) engaged with the lesson. They were separated in two groups. One of these was determined as the experimental and the other as the control group. Experimental group used vlog and control group did not use vlog in the course.

“Motivation and Learning Strategies Scale” (Büyüköztürk, Akgün, Kahveci, & Demirel, 2004), which was adapted to Turkish, were used in the study. There are two sections on this scale. One of these is “Motivation” and the other is “Learning Strategies”. This scale was applied to the students in both groups to evaluate self-regulated learning strategies at the end of the semester. In addition, ten students’ views and self- assessments about vlogs were obtained from think aloud protocol.

The scale applied to students' self-regulated learning strategies was subjected to predictive analysis and independent variables t-test was applied to these scale data to compare the two groups. In addition, the comments of the students during the think aloud protocol to the vlog evaluation were analyzed through content analysis.

3. Findings, Discussion and Results

According to the findings, self-regulated learning strategies of the students who were divided into two parts as experimental and control groups were compared and no significant difference was found between them.

However, positive results about students' self-regulated learning strategies were obtained from think aloud protocol.

Students stated that using vlog positively affected their learning. The students expressed that vlogs facilitated learning, realized their deficiencies and they engaged with completing these deficiencies. According to the studies in the literature, it was found that vlogs provided feedback with peer assessment and had a positive effect on learning (Cavanagh, Bower, Moloney, & Sweller, 2014; Fidan & Debbağ, 2018; Liu, 2016; Snelson, 2015).

Students' views about the motivation were positive and their interests increased to the lesson by using vlogs. In addition, the lesson has become more edutainment with peer-reviews. Similar studies have been found in this subject in the literature (Cakir, 2013; Snelson, 2015; Yang et al., 2011).

Another finding obtained from the study is whether vlogs enable students to create their own learning strategies. The views on this topic revealed that the students started to study by watching more videos about the subjects they were interested in, evaluating peer-reviews and eliminating their deficiencies. In addition, this result draws attention to the importance of feedback in learning. Feedback has a very important place in structuring learning appropriately in the literature (Dilekmen & Ada, 2005; Seven & Engin, 2008).

As a result; there was no difference between the groups in the results of quantitative data applied for self-regulated learning. It was observed that vlogs facilitated learning and the students increased their interest in the lesson from the qualitative data obtained from the students. In addition, the students focused on their own deficiencies with the help of peer reviews and they studied on eliminating these deficiencies.